

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

ŁÓDZKA HISTORIA

DWAJ ZAWODOWCY

strona 7

150 HEKTARÓW NOWYCH LASÓW!

W MIEŚCIE PRZYBĘDZIE DRZEW **strona 3**

AKTUALNOŚCI

MOŻNA
JECHAĆ
UL. OBYWATELSKĄ

strona 2

AKTUALNOŚCI

SZCZYT OBWE
– BĘDĄ UTRUDNIENIA
W RUCHU

strona 4

ŁÓDŹ DLA DZIECI

ZNAJDŹ
PREZENT
IDEALNY!

strona 10

KRZYŻÓWKA + SUDOKU

CHWILA RELAKSU
DLA KAŻDEGO

strona 12-13

AUTOPROMOCJA

TWOJA REKLAMA W ŁÓDŹ.PL

ZADZWOŃ: 722 006 791

OBYWATELSKA (częściowo) GOTOWA!

Od jutra, 1 grudnia, do użytku kierowcom oddany zostanie pierwszy wyremontowany odcinek ul. Obywatelskiej – od ul. Nowe Sady do al. Waltera-Janke.

– Trwają ostatnie prace wykończeniowe i przygotowujemy się do odbiorów inwestycji. Drogowcom zostały do wykonania roboty porządkowe oraz nasadzenia zieleni – za-

pewnia Marcin Sośnierz z Zarządu Inwestycji Miejskich w Łodzi.

Przebudowa ul. Obywatelskiej to jeden z największych remontów w Planie dla Osiedli. Arteria łącząca Retkinie z centrum została wyremontowana na odcinku od ul. Nowe Sady do al. Waltera-Janke. W ramach inwestycji powstały dwa ronda, sześć nowych przystanków autobusowych, a po północ-

nej stronie – droga rowerowa. Zainstalowane zostało również nowe oświetlenie i mała architektura.

Nową infrastrukturę drogową uzupełnią nasadzenia zieleni: 18 nowych klonów, jesionów i lip oraz 895 mkw. trawników, na których miasto posadzi blisko 1,4 tys. krzewów. Wartość inwestycji to 9,6 mln zł. **red**

FOT.LODZ.PL

ROZBŁYSNĄ ŚWIĄTECZNE ŚWIATEŁKA

W czwartek, 1 grudnia, o godz. 17:45 na ul. Piotrkowskiej rozblśnie świąteczna iluminacja.

Oficjalnie włączone zostaną też światelka zdobiące miejską choinkę, która stanęła przy skrzyżowaniu ul. Piotrkowskiej i al. Mickiewicza. Na uroczystość inauguracji iluminacji świątecznej miasta zapraszamy przed „Central” łódzian, chcących poczuć atmosferę zbliżających się świąt Bożego Narodzenia.

Spacer po rozświetlonej iluminacją ul. Piotrkowskiej będzie doskonałą okazją do odwiedzenia jarmarku bożonarodzeniowego, który już od soboty funkcjonuje na odcinku od ul. Nawrot/Zamenhofs do ul. Tuwima/Struga (w dni powszednie w godzinach 11:00–19:00, a w soboty i niedziele w godz. 12:00–21:00). Na straganach królują smakołyki, rękodzieło, ozdoby świąteczne i artykuły prezentowe. **red**

FOT.LODZ.PL

CIEMNA STRONA MIASTA

NA SYGNALE

ROZBÓJ „NA POLICJANTA”

Łódzcy policjanci zatrzymali 26-latkę podejrzanego o rozbój na starszym mężczyźnie. 23 października starszy mieszkaniec bloku na Bałutach usłyszał dzwonek domofonu. Gdy podniósł słuchawkę, ktoś podający się za funkcjonariusza policji poprosił go o otwarcie drzwi. Senior, ufając słowom mężczyzny, wpuścił go na klatkę schodową, a następnie do

swojego mieszkania. „Policjant” okazał się bandytą – dotkliwie pobił gospodarza, zabrał mu telefon komórkowy, dowód osobisty oraz legitymację emeryta. Potem uciekł.

Poszkodowany powiadomił o napaści policję. Materiał dowodowy zebrany przez funkcjonariuszy z II Komisarzatu Policji pozwolił na wytypowanie i namierze-

nie sprawcy – 26-letniego łódzianina, który był już w przeszłości notowany za podobne przestępstwa. Mężczyzna został zatrzymany podczas odwiedzin u babci. Usłyszał zarzuty uszkodzenia ciała, kradzieży oraz rozboju, za co grozi mu kara do 12 lat pozbawienia wolności. Decyzją sądu został tymczasowo aresztowany. **(pj)**

Autobus z pomocą

Już po raz dziewiętnasty 1 grudnia na łódzkie ulice wyruszy „Autobus dla bezdomnych i potrzebujących”, wożący ciepłe posiłki oraz zimową odzież. Będzie kursował codziennie do 15 marca.

Trasa autobusu będzie taka sama jak w 2021 r. Ok. godz. 21:00 ma wyjeżdżać ze Schroniska dla Bezdomnych Mężczyzn przy ul. Nowe Sady 17, a potem odwiedzi kolejno: dworzec Łódź Kaliska (od strony al. Unii Lubelskiej), pl. Barlickiego (od strony ul. Małej),

Stary Rynek (od strony ul. Podrzecznej) oraz rynek u zbiegu ul. Przybyszewskiego i ul. Tatrzańskiej. Odwiedzający autobus mogą liczyć na ciepłą zupę, pieczywo, gorącą herbatę, a także zimową odzież oraz koce. Jeśli na trasie przejazdu pojawiają się osoby poszukujące noclegu, to

mężczyźni zostaną odwiedzeni do noclegowni przy Miejskim Centrum Terapii i Profilaktyki Zdrowotnej przy ul. Przybyszewskiego 253, a kobiety – do Schroniska dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Gałczyńskiego 7.

Projekt „Autobusu dla bezdomnych i potrzebujących”, realizowany przez Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta, jest dofinansowany z budżetu miasta kwotą 59 tys. zł. Pojazd tradycyjnie zapewniło łódzkie MPK. **IJ-K**

FOT.LODZ.PL

BIZNES

PRZEPROWADZKA ZE STOLICY

Z Warszawy do Łodzi przeniosła się centrala firmy Infopulse Poland. Po ponad roku rozmów pomiędzy zarządem firmy a władzami miasta spółka zakończyła proces relokacji, wybierając na swoją siedzibę biurowiec ReAct.

Infopulse, część świadczącej usługi cyfrowe firmy Tietoevry, został założony 30 lat temu w Kijowie. Działła w branży IT, będąc dostawcą usług w obszarach rozwoju oprogramowania, zarządzania aplikacjami, chmury

i infrastruktury oraz bezpieczeństwa cybernetycznego zarówno dla małych, jak i średnich przedsiębiorstw, a także firm z listy Fortune 100 na całym świecie. Współpracuje m.in. z takimi markami jak: BICS, Bosch, Credit Agricole, ING Bank, Microsoft czy OLX Group. Swoje oddziały ma w siedmiu krajach Europy i obu Ameryk. W Polsce obecna jest w Warszawie, Gdańsku oraz Bydgoszczy, a od sierpnia 2022 r. także w Łodzi.

Lokalny oddział jest obecnie kluczowym dla firmy kanałem współpracy z klientami z Unii Europejskiej.

– Pomyślna współpraca z lokalnymi władzami, dostęp do wykwalifikowanych pracowników oraz możliwość rozwoju naszych programów stażowych na tutejszych uczelniach powodują, że łódzka siedziba jest kluczową lokalizacją do dalszego rozwoju firmy – mówi Łukasz Olechnowicz, prezes Infopulse Poland. **(pj)**

150 HEKTARÓW NOWYCH LASÓW

Powierzchnia łódzkich lasów powiększy się o jedną dziesiątą! W najbliższych latach zalesieniu poddanych zostanie aż 150 hektarów.

Drzewa sadzone będą zarówno na działkach miejskich, jak i na terenach, które miasto zamierza wykupić od prywatnych właścicieli. Wszystko po to, by powiększyć kompleks lasów. Im więcej drzew, tym więcej tlenu i lepsze powietrze w mieście.

W 2022 r. najwięcej drzew zasadzono w Łaskowicach. W tym rejonie miasta powstaje kompleks leśno-rekreacyjny.

– Zależy nam na tworzeniu takich zielonych miejsc. Wiemy, że mieszkańcy tego oczekują, stąd ten projekt. W kolejnych latach będziemy sadzić kolejne drzewa, głównie na obrzeżach miasta, wokół istniejących kompleksów leśnych – podkreśla Maciej Riemer, dyrektor Departamentu Ekologii i Klimatu UMŁ.

Obecnie leśnicy sadzą drzewa na Żabieńcu, gdzie udało się zagospodarować 1 ha nieużywanej dotąd przestrzeni.

Łącznie przez ostatnie 2 lata tereny leśne w Łodzi powiększyły się już o 10 ha. W planie jest zalesienie dodatkowych 150 ha, co oznacza 150 tys. nowych drzew.

PK-S

FOT. ŁODZ.PL,
FREEPIK

KONKURS DLA MŁODYCH DZIENNIKARZY

Po przerwie spowodowanej pandemią Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi ogłasza czwartą edycję konkursu im. Wojciecha Ślodka i wykładowcy tej uczelni. Adresowany do uczniów szkół ponadpodstawowych konkurs ma promować młodych dziennikarzy i stymulować rozwój ich dziennikarskich pasji.

Przedmiotem konkursu jest stworzenie autorskiego projektu dziennikarskiego o dowolnej tematyce, mieszczącej się w czterech kategoriach: multimedia (np. realiza-

cja filmowa, telewizyjna, radiowa, wideo, podcast), tekst (np. reportaż/fotoreportaż, wywiad, esej, felieton i inne formy dziennikarskie), najlepsza gazetka szkolna lub cykliczny program telewizyjny oraz profil w social mediach (np. profil szkoły, klasy albo organizacji szkolnej prowadzony przez uczniów lub z ich udziałem).

Częścią konkursu będą warsztaty dziennikarskie dla jego uczestników, które poprowadzą absolwenci/wychowankowie Ślodka oraz dy-

daktycy kierunku dziennikarstwo AHE. Zgłoszenia do udziału w konkursie można składać do 13 stycznia 2023 r. poprzez formularz na stronie www.ahe.lodz.pl/konkurs lub na adres: Dział Marketingu AHE w Łodzi, 90-212 Łódź, ul. Sterlinga 26, pok. K105 z dopiskiem „Konkurs im. W. Ślodka”. Aplikacje oceni kapituła, w której zasiadają synowie, przyjaciele oraz wychowankowie red. Ślodka.

(pj)

FOT.FREEPIK

„TOLERANCJA” dla niepełnosprawności

3 grudnia przypada Międzynarodowy Dzień Osób z Niepełnosprawnościami.

W Łodzi będzie on obchodzony muzycznie – w najbliższą sobotę o godz. 16:00 przed Urzędem Miasta Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104 wszyscy, którzy zechcą okazać wsparcie i solidarność z osobami z niepełnosprawnościami, mogą

przyłączyć się do wspólnego śpiewania piosenki „Tolerancja”.

Chór ochotników poprowadzi piosenkarka Monika Kuszyńska, a swój udział zapowiedzieli również muzycy z grupy Trubadurzy, Krzysztof Cwynar i jego zespół oraz Mały Big Band. Po wspólnym występie przewidziany jest drobny poczęstunek dla śpiewaków w Galerii Artystycznej Łódzkiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych przy ul. Piotrkowskiej 17. O godz. 19:00 w Centrum Dialogu im. Marka Edelmana (ul. Wojska Polskiego 83) odbędzie się koncert będący przeglądem twórczości artystycznej osób z niepełnosprawnościami. Wstęp jest bezpłatny, obowiązuje rezerwacja miejsc pod nr. tel. (42) 638 45 40 lub e-mail: ron@uml.lodz.pl

(pj)

FOT.FREEPIK

SZCZYT OBWE

ZAMKNIĘTE ULICE I ZATRZYMANIA RUCHU

INFO

Żeby uniknąć najpoważniejszych utrudnień na drogach, warto rozważyć wcześniejsze wyjście do pracy oraz rezygnację z przejazdu głównymi ulicami miasta. Pasażerowie komunikacji miejskiej powinni postawić na tramwaje, które w mniejszym stopniu niż autobusy będą dotknięte ewentualnymi zmianami tras i opóźnieniami, zwłaszcza na trasach z wydzielonym torowiskiem.

Na mapie centrum: ulice zamknięte dla ruchu i te, na których może być on czasowo wstrzymywany

Jutro i pojutrze (1-2 grudnia) w łódzkim ECI i salach konferencyjnych dworca Łódź Fabryczna odbędzie się szczyt Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy Europejskiej (OBWE). Spotkanie szefów dyplomacji kilkudziesięciu państw członkowskich spowoduje wiele uciążliwych utrudnień w ruchu ulicznym w centrum i poza nim.

Podczas przejazdów kolumn pojazdów uczestników szczytu należy liczyć się z czasowymi zatrzymaniami ruchu drogowego. Pierwsze kolumny

pilotowane przez policję mogą przemieszczać się po mieście już dziś w godzinach popołudniowych i wieczorem (zjazd gości). Największych utrudnień należy się jednak spodziewać w czwartek, 1 grudnia, w godz. 7:00-9:00 i po godz. 18:00 oraz w piątek, 2 grudnia, w tych samych godzinach porannych.

Zamknięte ulice

Do 2 grudnia zamknięte zostaną dla ruchu ul. Sass-Zdort, pl. Dąbrowskiego oraz czasowo ulice Orła i Tuwima. Pojawią się

również zakazy parkowania na ul. Ogrodowej (na wysokości Manufaktury), ul. Orlej, ul. Łąkowej (przy al. Mickiewicza), pl. Dąbrowskiego, ul. Tuwima (od ul. Targowej do ul. Kilińskiego) oraz ul. Kilińskiego (przy parku im. Sienkiewicza). Zakaz parkowania dotyczy również mieszkańców.

Wstrzymania ruchu

Goście szczytu OBWE będą dojeżdżać na miejsca obrad nie tylko z hoteli, ale też z lotniska oraz od strony wjazdów do miasta

z autostrad. Zatrzymanie ruchu można oczekiwać więc m.in. na ul. Zachodniej i al. Kościuszki, na trasie W-Z, na ul. Kopcińskiego, a także na alejach Scheiblerów i Grohmanów. Ruch będzie wstrzymywany przez policję nie tylko na trasach przejazdów, ale także na ulicach poprzecznych.

Częściowo nieczynny dworzec

Na czas trwania szczytu OBWE z użytkowania wyłączona zostanie autobusowa część dworca Łódź

Fabryczna. Do dyspozycji podróżnych będzie jedynie część kolejowa, która ma w tym czasie funkcjonować normalnie. Autobusy kursujące do Piotrkowa Trybunalskiego odjeżdżać będą z przystanków komunikacji miejskiej na południowej jezdni al. Rodziny Poznańskich. Inne autobusy dalekobieżne od 30 listopada do 2 grudnia odjeżdżać będą z pl. Mikulskiego (krańcówka przy ul. Wydawniczej). Dla podróżnych uruchomiona zostanie specjalna linia autobusowa

D1, która całą dobę kursować będzie pomiędzy dworcem Łódź Fabryczna a pl. Mikulskiego.

Zmiany w MPK

Zmienionymi trasami pojadzie wiele autobusów i tramwajów kursujących w rejonie Nowego Centrum Łodzi, m.in. tramwajowych linii 9, 12 i 18 czy też autobusów 80, 81, Z1. Przed podróżą dobrze upewnić się, co do przebiegu trasy pojazdu, z którego chce się skorzystać.

red

FOT. ŁODZ.PL. MAT. PRAS.

GRUDZIEŃ PEŁEN ATRAKCJI

Koledzy w wykonaniu Justyny Steczkowskiej i Andrzeja Piasecznego oraz gala freak-fightów z udziałem medalisty olimpijskiego to tylko niektóre z grudniowych propozycji Atlas Areny. W oczekiwaniu na święta warto odwiedzić największą łódzką halę przy al. Bandurskiego 7.

Stand up

Już 1 grudnia na scenie pojawi się Rafał Pacześ. Jego ostatni występ w tym miejscu cieszył się ogromnym zainteresowaniem, a bilety zupełnie się wyprzedały. Czego tym razem mogą spodziewać się widzowie? Wszystkiego! Łódzki komik nie ogranicza się w doborze środków wyrazu. We wrześniu wjechał na scenę stylizowanym na papamobile białym Fiatem Uno 1.1. Fire na zgierskich tablicach rejestracyjnych. Bilety od 59 zł.

Muzycznie

Kolejny koncert pierwotnie miał się odbyć na warszawskim Torwarze, ale zainteresowanie nim było tak wielkie, że ostatecznie trafił do Łodzi. Na występ Micka Hucknalla i jego uwielbianej w Polsce grupy Simply Red fani czekają od 2020 roku! Jak przystało na legendę – zespół ma w dorobku ponad 60 mln sprzedanych płyt i przeboje, którymi mógłby wypełnić niejedną koncertową setlistę. W Atlas Arenie z pewnością nie zabraknie utworów, takich jak: „Holding Back The Years”, „If You Do not Know Me By Now”, „Something Got Me Started”, „Right Thing”, „Stars”, „Fairground” czy „The Air That I Breathe”. Nie zabraknie też piosenek z ich ostatniej płyty „Blue Eyed Soul”, o której sam Hucknall mówił: „W takim momencie kariery mógłbym zdecydować się na nagranie mrocznego, refleksyjnego albumu, rozliczyć się z przeszłością.

Wielu artystów w moim wieku to robi, lecz... nie ja! Chciałem nagrać coś mocnego! Coś, co poderwie publiczność. Chcę się po prostu dobrze bawić”. I taki też zgodnie z zapowiedziami ma być ten koncert. Na zaproszenie organizatora występu – agencji Live Nation Polska – publiczność przed Simply Red rozgrzeje Tynsky. Na koncert zostały ostatnie bilety w cenie 799 zł.

Freak-fight

Wraz z początkiem grudnia widzów freak-fightów czekają kolejne niezapomniane emocje. Wszystko za sprawą gali High League 5. Magnesem dla publiczności związanej z zawodowym sportem ma być debiut Damiana Janikowskiego. Utytułowany zapaśnik i brązowy medalista olimpijski z 2012 r. z Londynu od 2016 r. jest zawodnikiem MMA. Do tej pory występował w KSW i ma na koncie siedem zwycięstw oraz pięć porażek. W Łodzi Janikowski zmierzy się z trzykrotnym mistrzem świata w amatorskim kickboxingu – Mateuszem „Don Diego” Kubiszynem. To nie koniec przygotowanych atrakcji. W walce wieczoru Alberto Simao stoczy pojedynek z Pawłem Tyburskim. Oprócz nich widzowie gali High League będą mogli zobaczyć po raz kolejny Maję Staśko, Marię „Maszę” Graczykowską, Natalię „Natsu” Karczmarczyk, Agatę „Fagatę” Fąk, Mateusza Murańskiego, Pawła „Scarface” Bombę i wielu innych. Bilety od 109 zł.

Świąteczne

Grudniową ofertę Atlas Areny domknie urokliwy, świąteczny koncert z udziałem największych gwiazd polskiej sceny muzycznej. Najśłynniejsze bożonarodzeniowe utwory na jednej scenie wykonają: Justyna Steczkow-

ska, Kasia Moś, Krzysztof Cugowski, Andrzej Piaseczny i Kuba Badach. Dodatkowo artystom akompaniować będzie Royal Symphony Orchestra. Fantastyczne brzmienie, niepowtarzalna, zjawiskowa atmosfera pozwolą na własnej skórze poczuć magię nadchodzących świąt. Bilety od 79 zł. Niestety, z przyczyn niezależnych od operatora hali zaplanowany na 22 grudnia 2022 r. koncert Ennio Morricone „The Official Concert Celebration” nie dojdzie do skutku. Wszystkie bilety zakupione na koncert w Atlas Arenie zostaną zwrócone przez bileterię, w której zostały zakupione.

Red

INFO

GRUDNIOWE WYDARZENIA W ATLAS ARENIE:

01.12.2022 – Rafał Pacześ
07.12.2022 – Simply Red
10.12.2022 – High League 5
17.12.2022 – Christmas Time! Concert

DZIEJE SIĘ W ŚRODĘ

Kino między książkami

Na „Środowe kino między książkami” o godz. 17:00 zaprasza Biblioteka Odyseja (ul. Wschodnia 42). Wraz z Fundacją Działania zaprezentuje filmy w technice animacji poklatkowej stworzone przez artystów, podopiecznych ze Świetlic Artystycznych oraz z projektu „Rusz Temat”. Wstęp wolny.

Spotkanie z Martą Sikorską

Na godz. 17:00 Biblioteka Wolność (pl. Wolności 4) zaplanowała spotkanie z Martą Sikorską, autorką biografii drugiej żony Piłsudskiego. Autorka pokazuje jej postać przez pryzmat odgrywanych i narzuconych ról kobiecych i społecznych oraz zarysowuje jej oczekiwania, wyobrażenia dotyczące świata, dylematy i niejednoznaczne decyzje. Wstęp wolny.

DZIEJE SIĘ W CZWARTEK

Pracownia Elfów

O godz. 17:00 w Bibliotece Traf (ul. Cieszkowskiego 11A) rozpoczną się warsztaty rodzinne z cyklu Pracownia Elfów. Uczestnicy własnoręcznie wykonają piórkowe choinki, które wprowadzą do ich domów świąteczny nastrój. Udział w wydarzeniu jest bezpłatny, obowiązują zapisy pod nr tel. 571 553 071.

Warsztat artystyczny

O godz. 17:00 Bałucki Ośrodek Kultury – Centrum Animacji i Rewitalizacji „RONDO” (ul. Limanowskiego 166) organizuje warsztat artystyczny. Podczas świątecznego spotkania uczestnicy stworzą karty bożonarodzeniowe metodą scrapbookingu, wykorzystując też stemple i brokaty. Udział bezpłatny, zapisy pod nr tel. 42 653 36 45.

MAGIA ŚWIĄT NA PIOTRKOWSKIEJ

Nie trzeba jechać na Biegun Północny, żeby poczuć świąteczny klimat. Za sprawą jarmarku bożonarodzeniowego na ulicy Piotrkowskiej nie tylko spotkamy Świętego Mikołaja i elfy, ale także będziemy mieli szansę wypełnić brzuchy smakołykami, a nozdrza zapachami wypieków i korzennych przypraw.

Wszyscy ci, którzy z przejęciem wyczekiwali pierwszych taktów „Last christmas” w radiu i przebierali nogami na myśl o przygotowaniach do Gwiazdki, mają szansę zanurzyć się w bajkowym świecie prezentów i marzeń czekających na spełnienie. Wystarczy wybrać się na spacer Piotrkowską, gdzie od numeru 104 (w sąsiedztwie Urzędu Miasta Łodzi) do 138/140 (przy Off Piotrkowska Center) czeka kilkadziesiąt drewnianych budek, których wnętrza skrywają prawdziwe skarby. Jarmark bożonarodzeniowy każdej zimy oddziałuje na wszystkie zmysły odwiedzających.

SMAK I WĘCH

Większość Polaków nie wyobraża sobie Wigilii bez pierogów, naturalnie więc, że nie mogło zabraknąć ich na jarmarku. Ciekawi nowych smaków chętnie sięgną po ich gruzińskich braci – chinkali, ale także po debiutujące na jarmarku pieczone kasztany i naleśniki. Amatorzy klasyki – chleba, miodów i szynek dojrzewających – również powinni czuć się usatysfakcjonowani, ponieważ czeka na nich bogaty wybór każdego z wymienionych produktów.

Jarmark stanie się wehikułem, który przeniesie nas na Podhale za sprawą serów, do Iranu dzięki sezamowo-karmelowemu smakowi chałwy, do greckiego gaju oliwnego i na Litwę, gdzie podniebienie miło podrażnią sękacze. Mamy szansę, nie wyjeż-

dżając z Łodzi, poczuć się niczym w kaukaskiej lub ukraińskiej restauracji, bo w tym roku przysmaki z tych krajów wzbogacą kulinarną ofertę jarmarku. Miłośnicy wieczorów z książką lub netflikiem, lubiący ogrzać ręce o kubek z gorącym pysznym napojem, mogą wybrać coś dla siebie z bogatego asortymentu herbat owocowych, a ci, którzy chcieliby rozgrzać się na miejscu, wypić porcję aromatycznego grzanego wina.

Jeśli ktoś marzył kiedykolwiek, żeby skosztować lizaków, wyglądających jak wyciągnięte ze słynnej chatki z historii o Jasiu i Małgosi, ma okazję wyposażyć się w cukrowe laseczki jak z bajki właśnie na jarmarku. A skoro przy domku czarownicy jesteśmy, w ofercie nie mogło zabraknąć pierników, które nie tylko doskonale smakują, ale także czarują zapachem korzennych przypraw.

DOTYK I WZROK

Wełniane pompony wieńczące czapki w każdym kolorze tęczy przypominają instalację artystyczną. Artyzmu nie można również odmówić ceramicznym kubkom, czarkom, mydelniczkom, pysznącym się na jarmarku bogactwem barwnych szklów i zamkniętych w glinie stempli, utrwalających bez względu na porę roku delikatność natury i wytworów ludzkich rąk – liści, kwiatów i koronek. Rękodzieło jest ważnym elementem jarmarku, a jego twórcy wystawią w budkach na Piotrkowskiej rękawice, bransoletki, torebki, saszetki, zakładki do książek, figurki, swetry – jeśli nie na siebie, to na... kubki. Jarmark jest dobrym miejscem do uzupełnienia wytłuczonych przez dzieci bądź pupili bombek (no, może i nam, dorosłym, niekiedy zdarza się zahaczyć

o choinę), a ponieważ święta to czas wybaczenia, w budkach znajdziemy nie tylko prezenty dla dzieci (i dla siebie – na ukojenie skołatanych nerwów), ale i dla zwierząt, nawet jeśli ich ulubioną rozrywką w okresie okoliczności jest polowanie na łańcuchy i obgryzanie gałązek udekorowanego na Boże Narodzenie drzewka.

SŁUCH

Nie tylko gwar rozmów i śmiech dzieci wybrzmia podczas jarmarku bożonarodzeniowego na ulicy Piotrkowskiej. Przed nami bogaty program koncertowy, a w nim w najbliższym tygodniu muzyczny piątek z DJ-em Valdim (2 grudnia, godz. 17–20), koncert, podczas którego wystąpi duet Oliwia Osmolińska & Gabriel Hadley (3 grudnia, godz. 16–17.15), performance Stanisława Hurnika (3 grudnia, godz. 17.30–18.45), świąteczny spektakl dla dzieci (4 grudnia, godz. 15.30–16.45), występ wokalistki ZOSI. O kolejnych wydarzeniach towarzyszących jarmarkowi można przeczytać na stronie Łódzkiego Centrum Wydarzeń: lcw.lodz.pl oraz na facebooku: <https://www.facebook.com/LodzkieCentrumWydarzen>.

HO, HO, HO!

Na ulicy Piotrkowskiej będzie się można poczuć jak na Biegunie Północnym. W wiosce elfów spotkamy i Mikołaja, i jego małych pomocników – najmłodszy zobaczą, jak wygląda fabryka zabawek i funkcjonuje elfia poczta, niezwykle ważna instytucja w okresie świąt, wszak dzięki niej Święty dostaje listy prezentów od dzieci z całego świata. 9 grudnia Mikołaj przewiezie je saniami po Piotrkowskiej – i to bez względu na to, czy ulice miasta przykryje biały puch, za sprawą pewnej bardzo praktycznej magii.

GODZINY OTWARCIA

Jarmark bożonarodzeniowy na ulicy Piotrkowskiej będzie otwarty od poniedziałku do piątku w godz. 11–19 i w weekendy w godz. 12–21.

LEON NIEMCZYK I JAN MACHULSKI DWAJ ZAWODOWCY

№25385

Pod koniec listopada przed kilkunastu laty pożegnaliśmy dwoje sławnych aktorów, wybitnych osobowości kina i teatru mocno związanych z Łodzią – Leona Niemczyka i Jana Machulskiego, których gwiazdy błyszcza także na Piotrkowskiej.

To chyba najbardziej wyraziste, wyryte w pamięci łodzian portrety znanych i niezwykle popularnych artystów w dziejach polskiej sceny i filmu. Łódzki „Machul” – urodzony w 1928 r. chłopak z Bałut – oraz o 5 lat starszy pan Leon – warszawiak, który mieszkał na Marysinie przez ponad pół wieku i można go było spotkać na co dzień na łódzkich ulicach.

Leon profesjonalista

Leon Niemczyk to wszechstronny aktor o charakterystycznym głosie, znany z setek ról. Być może jest nawet rekordzistą pod tym względem, bo w ciągu ponad 50 lat kariery zagrał w ok. 400 filmach polskich i prawie 150 zagranicznych. Występował także w obrazach czechosłowackich, jugosłowiańskich i francuskich. Spośród zagranicznych wytwórni filmowych najbardziej był związany z wytwórnią DEFA z NRD (ponad 100 ról). Ponadto w latach 1948–1979 występował także w teatrach w Warszawie, Bydgoszczy, Gdańsku oraz w Teatrze Powszechnym w Łodzi (1953–1976).

Do wybuchu wojny mieszkał w Warszawie wraz z rodzicami i rodzeństwem (trzech braci i siostra), a jego okupacyjne losy mogłyby być gotowym scenariuszem filmowym – liczne dorywcze prace, udział w AK i powstaniu warszawskim, aresztowanie przez gestapo, wywózka do Niemiec, a na koniec służba w 97. dywizji US Army pod dowództwem samego gen. G. Pattona. Po wojnie wrócił z Włoch do Polski, gdzie został aresztowany. W 1952 r. ukończył eksternistycznie kursy aktorskie. Po otrzymaniu propozycji zagrania w filmie „Celuloza” (1953) przeprowadził się do Łodzi, gdzie zamieszkał na stałe.

Najbardziej znane filmy z jego udziałem to polskie klasyki: „Baza ludzi umarłych” (1958), „Pociąg” (1959) J. Kawalerowicza, „Krzyżacy” (1960) A. Forda, nominowany do Oscara „Nóż w wodzie” (1961) R. Polańskiego, „Rękopis znaleziony w Saragossie” (1964) W.J. Hasa, czy „Wielki Szu” (1982). Od końca lat 90. grał również w popularnych serialach: „Złotopolscy”, „Klan”, „Na dobre i na złe” i „Ranczo”. Leon Niemczyk otrzymał wiele nagród oraz odznaczeń, a także tablicę w Alei Gwiazd oraz skwer jego imienia w pobliżu Szkoły Filmowej. Aktor zmarł w Łodzi na raka płuc 29 listopada 2006 r., a jego prochy spoczęły na Starym Cmentarzu w Łodzi.

Mistrz Kwinto

To Jan Machulski był pomysłodawcą Łódzkiej Alei Gwiazd i sam również pozostawił w niej swój ślad, a był w swojej karierze bardzo aktywny na wielu polach. Urodził się w Łodzi 3 lipca 1928 r., a po wojnie ukończył Państwowe Gimnazjum i Liceum I stopnia w Aleksandrowie Łódzkim, natomiast maturę zdał w Liceum im. T. Kościuszki w Łodzi (obecnie III LO). W 1954 r. ukończył studia aktorskie w Państwowej Wyższej Szkole Aktorskiej w Łodzi, a w 1971 r. także

reżyserię w PWST w Warszawie. Aktor filmowy, teatralny i telewizyjny, a ponadto profesor sztuk teatralnych, pedagog i wieloletni dziekan Wydziału Aktorskiego PWSFTViT. Współzałożyciel Teatru Ochota w Warszawie, gdzie wspólnie z żoną, aktorką Haliną Machulską, od 1970 r. prowadzili własną scenę i Ośrodek Kultury Teatralnej. Pan Jan występował także na scenach w Olsztynie, Opolu, Lublinie, w Teatrze Nowym w Łodzi oraz w Teatrze Polskim i Teatrze Narodowym w Warszawie. Zagrał ok. 120 ról teatralnych oraz ponad 40 filmowych, w tym m.in. niezapomnianą postać kasjarza Kwintę w dwóch częściach „Vabanku” wyreżyserowanych przez jego syna, Juliusza Machulskiego, który ma na koncie szereg kulturowych komedii („Seks-misja”, „King Sajz”, „Deja vu”, „Killer” czy „Vinci”), a także scenariuszy i produkcji Studia „Zebra”. 12 listopada 2008 r. Jan Machulski otrzymał tytuł Honorowego Obywatela Miasta Łodzi. Tydzień później, 20 listopada, zmarł na zawał serca w warszawskim szpitalu w wieku 80 lat i został pochowany w Alei Zasłużonych na Powązkach. Obaj panowie, prawdziwi zawodowcy na niwie teatru i filmu, zajmują bardzo ważne miejsce w panteonie łódzkich gwiazd teatru i filmu. agr

ŁÓDZKI DEKALOG OSZCZĘDZANIA

CZAS WOLNY CIEKAWIE I

MEDIATEKA

To biblioteka jakiej jeszcze w Polsce nie było, tysiące książek i komiksów, gramofon OSKAR i setki winyli, sala muzyczna, przestrzeń z grami komputerowymi oraz symulatorami lotu i wyścigów, sala zabaw dla dzieci, studio lektor-

skie i fotograficzne, kawiarnia oraz spotkania, warsztaty i wystawy. A to wszystko za darmo! Zupełnie. W dodatku Mediateka jest otwarta także w niedzielę. Wpadajcie!

Mediateka
ul. Moniuszki 5
godziny otwarcia:
wtorek–piątek
w godz. 9:00–20:00
sobota
w godz. 13:00–20:00
niedziela
w godz. 12:00–18:00

BIBLIOTEKI

Łódzkie biblioteki przechodzą od kilku lat metamorfozę. W bogatych zbiorach znajdziemy zarówno wydawnicze nowości, najpopularniejsze pozycje krajowe i zagraniczne, jak również potrzebne do nauki lektury. Do tego nowoczesnie wyposażone czytelnie z wygodnymi fotelami

i kanapami, kącki zabaw dla dzieci, sale warsztatowe i stanowiska komputerowe. Filie Łódzkiej Biblioteki Miejskiej znajdziemy w każdym osiedlu. To ośrodek życia, w których można ciekawie spędzić czas, nie tylko zanurzając się w literaturze, ale także w

NY ZA DARMO

PLASTUŚ RADZI

MUZEA

Łódzkie muzea możemy zwiedzać także za darmo. Wiele placówek ma w swoim kalendarzu jeden dzień w tygodniu, kiedy możemy obejrzeć najciekawsze stałe wystawy zupełnie bezpłatnie. A jest w czym wybierać: multimedialna podróż przez różne okresy rozwoju miasta, sentymentalna i nie

tylko wycieczka po łódzkiej modzie, która przez dekady wyznaczała trendy w całym kraju czy też filmowe dziedzictwo z kręconymi w Łodzi kultowymi fabułami oraz bajkami, które każdego z nas przyciągały przed telewizory przed pójściem spać.

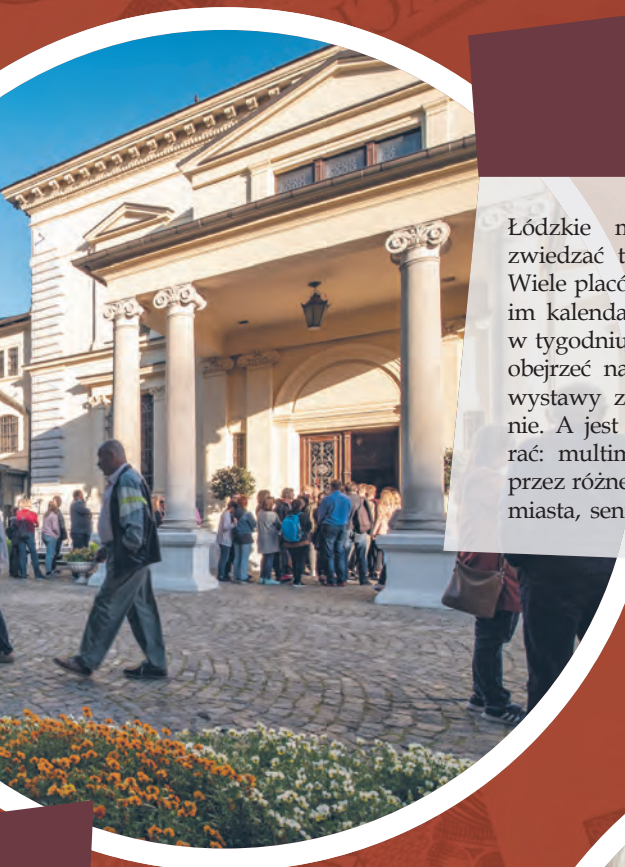
Dni bezpłatnego zwiedzania stałych wystaw:

WTOREK
Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
pl. Wolności 14

ŚRODA
Muzeum Kinematografii,
pl. Zwycięstwa 1
Muzeum Miasta
ul. Ogrodowa 15,
Centralne Muzeum
Włókiennictwa
ul. Piotrkowska 282

PIĄTEK
Pałac Herbsta
ul. Przędzalniana 72
Muzeum Sztuki
ul. Więckowskiego 36
ms2, ul. Ogrodowa 19

WSTĘP BEZPŁATNY W KAŻDY DZIEŃ
Muzeum Tradycji Niepodległościowych i jego oddziały Radogoszcz i Radegast
ul. Gdańska 13
ul. Zgierska 147
al. Pamięci Ofiar
Litzmannstadt Getto 12

DOMY KULTURY

Także łódzkie domy kultury mają w swojej ofercie wiele bezpłatnych zajęć, spotkań, wystaw i wydarzeń. Coś dla siebie znajdą osoby w każdym wieku: i dzieci i seniorzy. Można na kilka sposobów sprawdzić, za które

atrakcje nie będziemy musieli wydać ani złotówki. Informacje są dostępne na ich stronach internetowych, które znajdziemy pod adresem MSK.LODZ.PL lub kontaktując się z interesującą nas filią telefonicznie.

podczas jednego z wielu warsztatów i spotkań, jakie są w nich organizowane. Oczywiście bezpłatnie.

Biblioteki miejskie są otwarte od poniedziałku do piątku. Wykaz wszystkich filii, godziny otwarcia oraz kalendarz wydarzeń znajdziemy na stronie BIBLIOTEKA.LODZ.PL.

Znajdź prezent idealny!

Już za kilka dni mikołajki, a i do świąt zostało coraz mniej czasu. Warto więc pomyśleć o prezentach dla młodszych i starszych. Podpowiadamy, czym warto się kierować przy zakupie, jeśli chcemy trafić w dziesiątkę.

List do Mikołaja

W Mikołaja niektórzy wierzą, a niektórzy nie. Tradycję pisania listów warto jednak podtrzymać choćby dlatego, że dzięki nim możemy dowiedzieć się, o czym marzy dziecko. Nie ograniczajmy dzieci przy pisaniu – im więcej rzeczy wymienią, tym łatwiej będzie nam dopasować prezent do naszych przekonań i finansowych możliwości. Dodatkowo będziemy mieć w zanadru kilka dodatkowych pomysłów, jeśli ktoś poprosi nas o podpowiedź. A co jeżeli dziecko nie potrafi jeszcze pisać? Poprośmy, żeby taki list narysowało lub nam podyktowało. Nastolatków natomiast możemy

poprosić wprost o stworzenie listy wymarzonych podarunków.

Domowy detektyw

Zarówno dzieci, jak i dorośli często wspominają o swoich pragnieniach, jednak bywamy zbyt zajęci, żeby zwrócić na to uwagę. Dlatego z pewnym wyprzedzeniem dobrze włożyć nieco więcej uwagi w kontakt z bliskimi. Dzięki temu dowiemy się, co chcieliby dostać lub czego im aktualnie brakuje. Jeśli sami z siebie nie poruszają tego tematu, możemy zainicjować rozmowę, np. podczas zabawy, w sklepie czy w czasie reklamy telewizyjnej, pytając dziecko, czy dana rzecz mu się podoba, czy chciałoby ją mieć, a jeśli nie, to co sprawiłoby mu radość. Takie rozmowy nie tylko naprowadzą nas na właściwy trop, ale także pomogą lepiej poznać dziecko.

Przyjemne czy pożyteczne?

Najlepsze prezenty to te, które sprawiają radość. Ciepłe

skarpety, nowa piżama czy domowe kapcie to niekoniecznie najbardziej trafiony pomysł. Typowo świąteczne ubrania też się raczej nie sprawdzą. W dodatku zazwyczaj już po kilku dniach, razem z końcem świąt, trafią w ciemny kąt.

Nadmiar przytłacza

Czasem mamy pokusę, by dosłownie obsypać innych prezentami. Pamiętajmy jednak, że dzieci nie są w stanie skupić uwagi na zbyt wielu rzeczach jednocześnie i... tak naprawdę wcale nie potrzebują mnóstwa zabawek. Lepiej wybrać ich mniej, ale zadbać o to, by były jak najbardziej dopasowane do ich potrzeb i możliwości.

Wiek ma znaczenie

Nie bez powodu zabawki przypisane są do różnych kategorii wiekowych. Zabawka dla małego dziecka, nie sprawi frajdy starszakiemu. I odwrotnie – maluszek nie wykorzysta pełni potencjału prezentu, przewidzianego dla starszego dziecka, które jest już na innym etapie rozwoju.

Postaw na jakość

Wybierając prezent, zwróć uwagę na jakość wykonania. Jest to szczególnie istotne w przypadku najmniejszych dzieci. Produkty dla nich powinny zawierać odpowiednie

certyfikaty potwierdzające bezpieczeństwo użytkowania przez malucha. Poza tym dobrze wykonane przedmioty będą cieszyły dłużej.

Nigdy wbrew zasadom

W każdej rodzinie panują jakieś zasady. Kupując prezenty, warto brać je pod uwagę. Jeśli rodzice nie dają dzieciom słodyczy, my też tego nie róbmy. Podobnie jest z niektórymi kategoriami zabawek. Dobrze więc dowiedzieć się, jakie wartości obowiązują wśród osób, które chcemy obdarować. Dzięki temu unikniemy niezręcznych sytuacji.

Złóż się!

Bywa tak, że największą przeszkodą w zakupie prezentu jest cena. Jest na to świetna rada! Spytaj najbliższych, czy nie mają ochoty złożyć się z Tobą na droższy upominek. Tak rozłożony koszt nie będzie dotkliwy, a pozwoli spełnić dziecięce marzenie.

Po prostu zapytaj

Jeśli nadal nie wiesz, co podarować bliskiemu dziecku, zapytaj jego rodziców. Możesz też przedstawić kilka własnych pomysłów, by dowiedzieć się, czy któryś z nich sprawi dziecku przyjemność. Może się zdarzyć, że żaden z nich nie przy-

padnie do gustu rodzicom, a Tobie nie będą odpowiadały ich podpowiedzi. Pomoc może wspólna burza mózgów. Przecież chcecie jak najlepiej dla obdarowanego, więc na pewno uda Wam się znaleźć jakieś rozwiązanie.

Na koniec – pamiętaj, że najdłuższą cieszą rzeczy, na które trzeba trochę poczekać. Dlatego lepiej świętować mikołajki jakimś drobiazgiem włożonym pod poduszkę czy do skarpety, a wymarzony prezent podarować dopiero w święta. W końcu to nie przedmioty same w sobie, a atmosfera ciepła, miłości i oczekiwania dodają świętom magii.

a.pe

Jak radzić sobie z NIEDOCIŚNIENIEM?

Wartość ciśnienia tętniczego krwi to ważny parametr mówiący o tym, jak funkcjonuje nasz układ krążenia. Zarówno zbyt wysokie, jak i zbyt niskie ciśnienie wskazują na nieprawidłowości w jego działaniu. Niedociśnienie, choć nie jest tak niebezpieczne jak nadciśnienie, może utrudniać codzienne życie. Sprawdź, jak sobie z nim radzić.

Niedociśnienie, inaczej zwane hipotonią lub hipotensją, to stan, w którym wartość ciśnienia skurczowego spada poniżej 100 mm Hg.

Jeżeli tej dolegliwości nie towarzyszą inne schorzenia, nie stanowi ona zagrożenia dla zdrowia. Niskie wartości ciśnienia działają wręcz ochronnie na układ sercowo-naczyniowy i potencjalnie wydłużają życie. Właśnie dlatego warto spróbować zaakceptować tę dolegliwość, a dodatkowo wprowadzić nawyki, które pomogą złagodzić objawy złego samopoczucia.

Przyczyny niedociśnienia

Ze względu na przyczyny wyróżnia się trzy ro-

dzaje niedociśnienia. Niedociśnienie pierwotne bardzo często ma podłoże genetyczne. Występuje głównie u osób o drobnej budowie ciała. Niedociśnienie wtórne najczęściej jest wynikiem chorób układu krążenia, uszkodzenia wegetatywnego układu nerwowego (np. choroba Parkinsona), choroby Alzheimera, niedoczynności tarczycy, kory nadnerczy i tylnego płata przysadki mózgowej, infekcji, a także niedoboru płynów ustrojowych i sodu. Ponadto przyczyną niedociśnienia

tętniczego mogą być przyjmowane leki: przeciwnadciśnieniowe, przeciwko depresji i bezsenności, przeciwdławicowe, przeciwyrtmiczne, moczopędne czy rozszerzające naczynia. Niedociśnienie ortostatyczne objawia się spadkiem ciśnienia tętniczego krwi podczas gwałtownego wstawania lub podczas długiego stania. Pojawia się najczęściej u osób w podeszłym wieku, z cukrzycą, u przyjmujących leki moczopędne lub rozszerzające naczynia krwionośne oraz tych, które często spożywają alkohol.

Objawy niedociśnienia

Do charakterystycznych objawów niedociśnienia należą:

- ciągle zmęczenie,
- brak energii,
- szum w uszach,
- kłopoty z koncentracją,
- przyspieszone tętno,
- mroczki przed oczami,
- apatia,
- zaburzenia rytmu serca,
- zawroty głowy.

Typowymi symptomami są zimne ręce i stopy oraz bladeść twarzy, a ponadto nadmierna potliwość (szczególnie w nocy), senność oraz nudności. Mogą pojawić się też zaburzenia w sferze psychicznej – nastroje depresyjne i uczucie lęku. Niedociśnienie tętnicze w zdecydowanej większości przypadków nie wymaga leczenia farmakologicznego.

Jak temu zapobiec?

Aby złagodzić uciążliwe objawy związane z niedociśnieniem, warto:

- zwiększyć ilość wypijanych płynów,
- spożywać posiłki częściej i w mniejszych porcjach,
- dosalać potrawy i ograniczyć czosnek,
- unikać przegrzewania organizmu i długiego przebywania w pozycji stojącej,
- regularnie się ruszać (przynajmniej pół godziny dziennie), np. jeździć na rowerze, spacerować, pływać.

Doraźnie pomocne może być picie kawy. Warto pamiętać, że spożycie alkoholu wywołuje raczej odwrotny skutek. Niedociśnienie, które powoduje omdlenia, warto skonsultować z lekarzem. Może ono bowiem wystąpić w nieoczekiwanych sytuacjach i być powodem urazów lub wypadków (również komunikacyjnych).

Stronę przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

Kreuje zajęcia dzieciom	Szybko mijają Duży ptak	Wisiołek z fotką	Charakterystyczne wielkości procesu Kamień w potoku	6 Polski zespół rockowy	Unikat w gablocie	Wał ziemny przy stawie	Inkaskie bóstwo Dawny napój leczniczy	Czołgiści	Nurkowi bombowca	Zwyrodnialec	10	Trefniś jako zabawka
Antyczny Hiszpan			Zapora na rzece	Najtwardszy po diamentie	2 Lekki obłąd	9 O nim lekcja Komplet kluczy	5 Część trasy wyścigu		"Żywy" zmarły z horroru	Groźna ryba morska		1 Kara od szefa
Stan z Boise (USA)	Marka herbaty	Stado ogarów	8	Tytułowy doktor z amerykańskiego serialu	Julian ... Niemcewicz			Człowiek nie obeznany w temacie	Miłoś, czeski prezydent			
Ponażenie na piśmie	Pikantna potrawa z papryki	7	Pseudonim Guevary	Erozja skał wapiennych	Tworzą pasiekę Lisi ogon		Muzyk w dawnym lokalu	Zastąpiła ją skarpeta				Opowieść o Zeusie
W samorządzie gminy	Antylopa z Afryki		Model Toyoty	12 Żerdź na zagonie	Żołnierz ordy		Apacz lub Irokez	Miasto nad Wezerą				
3	11		13 Marka nart		Zespół z Gawlińskim			Ojciec, ale nie tak oficjalnie			4	

Rozwiązaniem jest tytuł serialu.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

Rodzaj płynnego leku	Środek czyszczący Fiskalna w sklepie	Film z B. Lindą	8	Naciekowy słup w jaskini Sąsiadka Bułgara	Dąbrowa lub grąd	Rezolutny chłopczyk potocznie	Duch bojowy armii	Imię Carrerasa Akademicki podręcznik	Ozdobny krzew	Garfunkeł, piosenkarz	Miłośnik książek	11	Gable, dawny aktor
Stadium procesu				Ponoć mają je ściany	Żółto-dziób	Tatarak inaczej	Angielski harcerz Droga tkanina	Twórca alfabetu dla niewidomych		Stolica Jordanii	Lubi się umartwiać		Hinduska formuła modlitwna
Stolica Oregonu	Tłusta na obrusie	... de Funes		Płyta między kondygnacjami budynku	Woody, aktor i reżyser	12		"Łączą" ślimaka z bykiem	Larum w remizie	Talerz dla psa		2	
Anthony, znany aktor	Pracownik ubezpieczeniowy		Rodzaj badania medycznego	Derka, koc	Piwo z Anglii Kuguar, dziki kot	7	Brutalność w patologicznej rodzinie		W nim popełniana zbrodnia		Ojciec chrzestny dawniej		
At dla chemika	Główny składnik czekolady		Styl pływacki	Ptaka na plaży		1	Proces hutniczy	3	Oficjalny ubiór dyrektora				10
			Słowa uwielbienia	9	Kraik w Afryce			6	Andyjska kuzynka wielbłąda		5		

Rozwiązaniem jest tytuł serialu.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

„Krzyżówki z Koroną”
-DOSKONAŁE O KAŻDEJ PORZE ROKU

KORONA

SUDOKU ŁATWE

		4				8		
7		3	5		9	1		6
1			7		8			2
		6		5		9		
	4						7	
		2		8		5		
8			9		2			5
4		9	6		5	7		1
		7				2		

SUDOKU ŚREDNIE

3		7			1		9	
		1	4		6			3
								8
4		8					6	
	2			3			5	
	1					8		7
8								
5			1		8	9		
	7	3				6		4

Sudoku przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

REKLAMA

ŁÓDŹ

MIEJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI

W ŁODZI

**OBIEKTY SPORTOWE I REKREACYJNE
W DOSKONAŁYCH LOKALIZACJACH**

**SZEROKA OFERTA BEZPŁATNYCH ZAJĘĆ SPORTOWYCH
DLA MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH**

WYKWALIFIKOWANA KADRA INSTRUKTORSKA

OFERTA SPORTOWA DLA FIRM

WEJDŹ I DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ
WWW.MOSIR.LODZ.PL,
FACEBOOK.COM/MOSIRLODZ
LUB ZADZWOŃ 536777610 (W GODZINACH 10-16)

MONOPOLIS

02.12.2022 | Godz. 18:00 | ul. Kopcińskiego 62

Powitanie zimy w Monopolis

- ❄ Wyjątkowe zadaszone lodowisko (bezpłatne w dniu otwarcia)
- ❄ Pokazy taneczne na lodzie
- ❄ Iluminacje świąteczne
- ❄ 7-metrowa choinka
- ❄ Goście specjalni
- ❄ Niezapomniany klimat

FOT. MAT.PRAS
FOT. RADOŚLAW JÓŹWIAK

WYWIAD Z ALEKSANDRĄ GRYKĄ – SIATKARKĄ ŁKS COMMERCECON

„WIEMY, O CO GRAMY”

Przed siatkarkami Łódzkiego Klubu Sportowego arcyważne spotkania. Dopiero teraz może się okazać, jaka jest rzeczywista forma Łódzkich Wiewiór w tym sezonie. Do tej pory przeciwnicy łodzianek nie byli zbyt wymagający. W piątek to się zmieni. Do Łodzi przyjadą wicemistrzyni Polski, czyli Developres Rzeszów. A już 7 grudnia pierwsze starcie w Lidze Mistrzyń z VC Stuttgart. Czy drużyna jest przygotowana na rozgrywki na najwyższym poziomie? O co będzie w stanie powalczyć w tym sezonie? O to wszystko zapytaliśmy nową środkową ŁKS-u – Aleksandrę Grykę.

Łódź.pl: Jak na razie wszystkie spotkania udało się Wam wygrać bez straty nawet jednego seta. To robi duże wrażenie. Atmosfera w szatni przez to jest dobra?
Aleksandra Gryka: My mamy dobrą atmosferę bez patrzenia na wynik. I myślę, że to później widać na boisku. Ta atmosfera nam bardzo pomaga na meczach i dodaje też energii kibicom.
Ł: Trzeba jednak przyznać, że w pierwszych meczach ŁKS nie trafił na najbardziej wymagających przeciwników.

Najtrudniejsze mecze dopiero przed Wami. Czy zespół już zaczął myśleć o Lidze Mistrzyń?

AG: Rzeczywiście dla nas ten sezon bardzo fortunnie się ułożył. Te mecze z troszkę słabszymi zespołami dają nam dużo doświadczenia i nabieramy pewności siebie. Na razie jednak myślamy jesteśmy przy najbliższej przyszłości. Oczywiście mamy z tyłu głowy to, że zaraz zacznie się bardzo intensywny czas, dlatego każda pracuje nad tym, żeby stopniowo poprawiać formę.

Ł: Nie uwierzę jednak, że nie ma gdzieś myśli o nadchodzącym meczu z Allianz MTV Stuttgart...

AG: Chyba każda z nas trochę o tym myśli. Na razie jednak nie ma otwartego tematu meczów w Lidze Mistrzyń. Myślę, że każda z nas jest skupiona na treningach i na kolejnych spotkaniach. To jednak nie zmienia faktu, że wiemy, o co gramy w tym sezonie i dlatego każda z nas chce grać jak najlepiej.

Ł: A jaki jest cel w Lidze Mistrzyń?

AG: Dla mnie przede wszystkim gigantycznym powodem do radości jest samo uczestnictwo w tym turnieju, bo będzie to dla mnie pierwszy raz. Ale ape-

tyt rośnie w miarę jedzenia. Jak patrzę na drużynę, na to, jak się rozwija, jaki rytm łapiemy, to liczę, że ten sezon w Lidze Mistrzyń będzie naprawdę dobry i jeśli będziemy na „wznoszącej”, to jestem pełna optymizmu.

Ł: Na razie jednak nie było wiele okazji do wyłapania słabych punktów ŁKS-u. Łatwiej o mocne – atak czy blok. Czy pojawiły się już jakieś słabe strony, nad którymi drużyna pracuje?

AG: Myślę, że ciężko na razie mówić o brakach w drużynie, która jest skomponowana z zawodniczek o bardzo dużym doświadczeniu i wysokim poziomie umiejętności. Być może takim elementem, nad którym możemy popracować, jest zagrywka. W ostatnich meczach grałyśmy dość zachowawczo. Jeśli poprawimy poziom zagrywki, nasza gra będzie stabilniejsza.

Ł: Porozmawiajmy o Łodzi. To Twój pierwszy sezon w ŁKS-ie. Zdażyłaś się już zaaklimatyzować w mieście?

AG: Tak, oczywiście. Im dłużej tu jestem, tym bardziej mi się podoba. Mam też to szczęście, że mieszkam niedaleko ul. Piotrkowskiej, więc do życia na hali, które może być niekiedy monotonne, dochodzi żywa ulica. I dla mnie to jest świetne połączenie.

A sama Łódź? Widać jak pięknie z dnia na dzień!

Ł: Jeżeli rozmawiamy o Łodzi, to nie sposób nie zapytać o kibiców. Jak bardzo ważne jest ich wsparcie?

AG: Jest nieocenione! Dziewczyny z kadry mają oczywiście większe z tym doświadczenie, bo grały przed kibicami np. na mistrzostwach świata, ale myślę, że nasi kibice w niczym im nie ustępują. Kiedy nawet jest chwilowy przestój, to ten dodatkowy głos, który niesie się po hali, daje mnóstwo energii. Ja lubię, kiedy po wygranej meczu, idziemy wspólnie śpiewać. To bardzo spaja, dlatego gramy nie tylko dla siebie, ale też dla nich. I dlatego jestem bardzo szczęśliwa, że mogę żyć z tymi kibicami.

JB

ŁÓDZKA POGODYNKA

ŚRODA

3°C

Imieniny obchodzą:
Andrzej, Justyna,
Konstanty, Jędrzej,
Kutbert, Maura

30.11

CZWARTEK

2°C

Imieniny obchodzą:
Eligiusz, Natalia,
Blanka, Edmund,
Eligia, Karol

01.12

Rodzinne miasto

FORTEPIAN RUBINSTEINA

Ślub Artura i Neli odbył się w Londynie w 1932 r., a rok później w Buenos Aires, podczas tournée, przyszła na świat ich córka Eva. Wzruszony 46-letni tata nie krył zachwytu, a już od kilku lat powtarzał, że będzie córka. Pojawienie się dziecka nie przerwało kariery Rubinsteina, ale z pewnością przysporzyło nowych obowiązków małżonce.

Koncerty po świecie trwały jednak nadal, a pani Rubinstein, jeszcze kiedy mieszkali w Paryżu, prowadziła dom w tradycyjnym stylu – sprzątała, gotowała domowe obiady, także dla gości, co było dość oryginalne i rewolucyjne, o czym wspominał m.in. kolega po fachu, sławny pianista, Vladimir Horowitz.

Będzie córka!

agr

GALERIA
ŁÓDZKICH
KAMIENIC
I DETALI

Eklektyczna, z elementami manieryzmu, kamienica Salomona Chariera przy ul. Piotrkowskiej 107 zbudowana w 1897 r. wg projektu Dawida Landego

DALEKO OD FILMOWEGO ZGIEŁKU

KARTKA Z KALENDARZA

1 grudnia 1926 r. w Słonimie (obwód grodzieński) urodził się Zbigniew Chmielewski – reżyser i scenarzysta filmowy. Jako nastolatek został aresztowany przez NKWD i przebywał w Norylsku w Krasnojarskim Kraju na Syberii. Po wojnie wrócił do Polski i w 1956 r. ukończył studia reżyserskie w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej w Łodzi. Terminował m.in. przy „Bazie ludzi umarłych” Czesława Petelskiego, a jako drugi reżyser – u Kazimierza

Kutza („Krzyż Walecznych”, „Ludzie z pociągu”, „Nikt nie woła”) czy z Tadeuszem Konwickim („Zaduszki”). Jako samodzielny reżyser zadebiutował w 1967 r. filmem telewizyjnym „Piękny pogrzeb, ludzie płakali”. Zrealizował też obraz: „Tabliczka marzenia” (1968), „Twarz anioła” (1970), „Operacja Himmler” (1979). Przede wszystkim jednak znalazł swoje miejsce w telewizji jako reżyser kilku bardzo znanych i popularnych w latach 70. i 80. seriali: „Dyrektorzy”, „Ślad na zie-

mi”, „Blisko, coraz bliżej”, a przede wszystkim, kręcony

Grób Zbigniewa Chmielewskiego na Starym Cmentarzu w Łodzi

FOT. WIKIPEDIA

w Łodzi i okolicach świetny obraz obyczajowy – „Daleko od szosy”.

Jego seriale zdobywały nagrody na festiwalach twórczości telewizyjnej i w plebiscytach widzów, choć sam Chmielewski uchodził za człowieka spokojnego i skromnego, unikającego medialnego szumu, niezabiegającego o reklamę i chroniącego swoją prywatność. Reżyser zmarł w Łodzi 25 lutego 2009 r., w wieku 82 lat i został pochowany na Starym Cmentarzu. agr

KRYMINAŁKI
ZNAD ŁÓDKI
POSZŁO NA NOŻE...

Osiemnastoletnia Zosia Ptaszewska mieszkała przy ul. Franciszkańskiej 42. Znana była w okolicy jako miejscowa piękność – bardzo zgrabna, złotowłosa, o ciemnych oczach. Nic więc dziwnego, że kręciło się wokół niej wielu kawalerów z całych Bałut. Jej serce biło jednak dla 22-letniego Bronka Wrzoska z sąsiedniej kamienicy, którego znała od dawna. Ten również uchodził za przystojniaka i pracował w pobliskiej fabryce Cytryna przy ul. Północnej. „Galanty chłopak, ino że bidny” – wzdychały panny. Zośka była jednak szczęśliwa u boku kawalera, gotowa ułożyć sobie z nim życie.

Do sprawy wtrąciła się jednak rodzina, a ojciec panny kategorycznie zabronił jej spotkań z ukochanym, bo miał dla niej innego kandydata na męża. Zamknął córkę w domu, a po paru dniach przedstawił jej

niejakiego Smyczka, rzeźnika z ul. Wróblej, kawalera już po trzydziestce i lekko zezowatego. Zosia w desperacji wyskoczyła przez okno i pobiegła po ratunek do Bronka, który uzbrojony w kozik wybrał się do rywala. Rozmowa była krótka, ale rzemieślnik nie przestraszył się groźby i złapał za nóż rzeźniczy. Chłopak odskoczył i ugodził konkurenta sprężynowcem w bok. Zaalarmowani bójką sąsiedzi wezwali pogotowie, a lekarz opatrzył niezbyt głęboka ranę Smyczka. Krewki Bronek stanął jednak przed Sądem Okręgowym w Łodzi i dostał karę czterech miesięcy więzienia za napad z nożem i uszkodzenie ciała. Za to po wyjściu na wolność nikt już nie śmiał przeciwstawić się miłości zakochanej pary z ul. Franciszkańskiej i niedługo potem odbył się jej ślub... agr

ŁÓDZKIE GAWĘDY

GDZIE BYŁA OSADA ŚLĄZAKI?

W sierpniu 1828 r. powiększono terytorium Łodzi, w której stopniowo przybywało ludności napływowej. Rajmund Rembelski polecił swemu komisarzowi do spraw włościan, Tiedemu, aby ten wykupił od właścicieli wójtostwo Zarzew, należące do rodziny Załęskich, za sumę 6000 zł. Nowy teren podzielono na 42 działki budowlane po 3 morgi każda. Piętnaście działek było równoległych do ul. Przędzalnianej, zaś 27 znajdowało się na północ od ul. Budowlanej, jak wtedy nazywano dalszy ciąg obecnej ul. Przybyszewskiego.

Tak powstała – w pionierskich latach rozwoju – ostatnia osada przemysłowej Łodzi, do której Tytus Kopsich sprowadził tkaczy lnianych ze Śląska, a ci nazwali swoją osadę „Schlesingiem”, czyli

„Ślązakami”. Kariere konstruowanej w tamtych czasach przemysłowej Łodzi zahamowały na pewien czas powstanie listopadowe w 1830 r., jak również drakońskie przepisy celne oraz polityka dyskryminacyjna wobec Królestwa Polskiego.

Warto przypomnieć, że nazwa Schlesing (w Łodzi mówiono – Szlezyng) oraz inne niemieckie nazwy łódzkich przedmieść, np. Waldborn – Łagiewniki, Karlshof – Karolew, Stockhof – Stoki, Effingshausen – Chojny, Erzhause – Ruda Pabianicka, widnieją później w okupacyjnych planach miasta z roku 1942. Także niemieckie okupacyjne nazwy Zgierz (Görnau), Ozorkowa (Brunnstadt), Konstantynowa (Tuchingen) czy Lutomska (Nertal) pochodzą od pierwszych niemieckich osadników. agr